

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Sanctuario Lavretano Almæ Virginis Domo Relatio

Bartoli, Baldassare

Macerata, 1675

Cap. XXI. De Vrbe, ac Regione Lauretana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64934)

referantur, singulis vicibus peculiari
cum Diplomate Summi Antistitis ex
iam comprobata Sanctione Iulij II.
ritu publico, vt Præses cum Senatu,
Canonicis, Custodibus, Rectore Pe-
nitentiario, & Capuccinorum Guar-
diano semper interfuit, ac publicè nu-
merata pecunia à Depositario Alme
Domus asseruatur, & de mandato
Præsidis, quantum opus erit, ero-
gatur. Sicque fœcunda Parens suos
alut sacros, laicosque ministros, nec
non alios mercede conductos &c.

De Vrbe, ac Regione Lauretana.

Cap. XXI.

PROPE Adriatica littora Piceno
in Agro, apricoque Colle Ita-
liæ situm est Lauretum, cuius
Regio trans Appenninum inter Hau-
ri, ac Truenti Flumina à Septemtrio-
ne ad Austrum extenditur. A Pico
Saturni filio sic dicta fuit, eo nam
Duce, Sabini Asculum commigrati,
& constituta inibi Sede, Piceni nun-
cupati

cupati sunt ; Antea vero , vt aiunt Silius Italicus , Cato , & Plinius , Pelagi Coloni dicebantur , modo autem Prouinciæ Anconitanæ Marchiæ nomen in vfu est .

Hæc Regio , vt inquit Turfellinus , satis opulenta habet agrum fertilem , omnis generis frugum copiam producentem . Alij Auctores hæc de ea scribunt , Fortunata sanè tellus , Cœli munere læta , conspicua , Terris vndique , & Oppidis frequentissima , Antiquioribus olim dirutis , scilicet Sentina , Treiana , & Numana in Agro Anconitano . Potentia in Agro Recinensi , Faleria Firmano , & Vibsalia in Ditione Maceratenfi , & in eiusdem Agro Heluia Recina .

Aliarum hodie extant rudera peruetusta , numismata , tabulæ , & Amphitætra . Reconsiore autem iam florentes Sacris Infalis decoratæ sunt Firmum , vbi cum Archiepiscopatu vigent publica studia , Asculum , Ripa , Montaltum , Septempedum , Camers , Æsium , Auximum , Fanum , Senogallia , Ancona , Recinetum , Tolentinum , & Macerata cum

Pon-

Pontificia Legatione, Publico Erario, Caesarum Foro, & litterarum vniuersitate duobus cum Collegijs, Piceni vnum, Ciuitatis alterum. Totidem sunt oppida æqualia Urbibus cum Terris, Pagis, & Vicis serè innumeris.

Inter hos fines iacet Lauretum, post Aduentum Sanctæ Domus ædificatum, cui Xistus V. Pont. Max. Ciuitatis nomen cum Antistite, atque Senatu munificè dedit. Eius ambitus, exemptis Suburbijs, sequimiliarium non excedit, cingitur vndeque muris, fossis, & propugnaculis, si autem incurfione aliquis hostili, vel bellorum turbine, seu a iniuria afficeretur (quod Deus avertat) turmæ peditum, & Equitum totius Regionis ad eius defensionem statim properant.

Duo sunt Suburbia, alterum extra Portam, Macinam nuncupatam, alterum extra Romanam, satis amplum, necdum Plebeis, & Vulgaribus hominibus, sed Ciuilibus repletum, vsque ad Cacumen montis cognomento regalis extenditur, Lau-

re.

reto imminentis. In eo publica iam-
dudum aperta fuit via, & dilatata,
vt commodius rhedis, & vehiculis
quisque permeare possit, & Ciuitas
meliori aeris salubritate fruatur.

Laureti Ciues, Accolæ, atque
Coloni ad septem millia circiter
computantur. Dum autem Tumuli
vnici Templi defunctorum Corpora
excipere nequeunt, prouidus Emi-
nentissimus Protector, Vigilque
Præses iugi animi ardore vtilitatem
publicam spectantes, Cœmeterium
amplijs Indulgentijs fulcitum excita-
uerunt, quod factum breui tempo-
re ad imbres repentinos arcendos
vndique Porticu exornatum, & fa-
cies marmoreo contacta lapide or-
dine dorico, & ionico aspicitur egre-
gia. Nec eis satis est excubare publi-
ca pro vtilitate, sed Templum ipsum
expoliri, & officinam aromatariam
condecorare fecerunt. Et si fontes
irrigui Lauretano in Agro decem ex-
tent, in Templi tamen Atrium, se-
dente Pontifice Max. Paulo V. à Car-
dinali Antonio Maria Gallo Auxi-
mano Episcopo, & Sanctæ Do-
mus

mus Patrono arcuatos per Aquedu-
ctos in sumptibus centum octuaginta
sex mille scutorum ad tria ferme
milliaria Italica & cineto Lauretum
traductæ sunt aquæ, ita irrumpentes,
vt per seiunctos subterraneos meatus
affluenter decurrunt tam extra Por-
tam Romanam ad fontem, qui Vul-
go dicitur de Gallis, Equilisque San-
ctæ Domus Fonticulum, quam in
Cisternas Palatij, Collegiorum, &
Capuccinorum, ac licet sit fons vber-
rimus, inopia tamen aquarum æstiuis
aliquando diebus laborat, proinde
Sanctæ Domus Protector, & Præses
huic incommoditati occurrere cu-
pientes, ea, quæ vigent in commu-
ne bonum cælo sereno properarunt,
ita vt in montis cacumine regalis
profundè effosa terra, vberime sca-
turierunt aquæ, quæ lapsu ingenti
in peluim hætenus rudem decidunt,
donec venustus illarum sinus aperia-
tur. Nos autem Clementissima, &
impolluta Mater te deprecamur, vt
tua pietate Duce, ad fontem salutis
eternæ peruenire valeamus in sæcula
sæculorum. Amen.

F I N I S.